

Időszerű lexikon

Zsidók az arab országokban

Szaudi-Arábia kivételével minden arab-államban laknak zsidók. A zsidó telepek nagy része az ókorból származik. Arab források alapján a zsidó lakosság számát a következőképpen becsülik:

Irak	90.000 lélek
Szíria és Libanon	30.000 „
Jemen	25.000 „

Az északafrikai országokban a zsidó lakosság száma a következő:

Egyiptom	65.000 lélek
Tripolitánia	30.000 „
Tunisz	60.000 „
Algír	100.000 „
Marokkó	190.000 „

Az arab országokban a zsidók arabul beszélnek.

Anglo-Palestine Bank

Pénzügyintézet — a cionista világszervezet alapítása. A bankot Herzl Tivadar elgondolásának megfelelően Londonban cégjegyeztették. A bankot eredetileg Anglo-Palestine Company-nak hívták (rövidített formában a mai napig is APAC-ről beszélnek, mert ez a név maradt meg a köztudatban). Az Anglo Palestine Bank — minth ismert — a zsidó kormány bankjegy kibocsátó intézete és ebben a minőségben jelenleg a Zsidó Nemzeti Bank szerepét tölti be.

Bár Micvá

A 13.ik év fordulópontot jelent a zsidó férfi életében. A zsidó vallási felfogás szerint, ha a fiúgyermek betöltötte 13.ik életévét, nagykorúvá válik: kötelességei vannak, felelősségre vonható. A lánygyermek egy évvel előbb — 12 éves korában — válik nagykorúvá. Egész pontosan: ha a lánygyermek 12 éves és egy napos, felnőttnek számít.

A 13-as számnak fontos szerepe van a zsidó történelemben. Míg más népeknél a 13-as szám rossz előjelnek számít (a legtöbb európai szállodában nem létezik 13-as számú szoba) a zsidó felfogás szerint nagy jelentősége van ennek a számnak.

Amikor a zsidóság a pusztában vándorolt, 13 felhőoszlop kísérte őket utjukon; a könyörületességnek 13 foka van; ugyancsak 13 szabályzat szerint magyarázzák a szentírást. A Midras szerint 13 könyvet írt Mose és 13 börtönt rendelhetnek el a rabbinátus tagjai.

Mai, modern felfogás szerint a 13 éves fiúgyermek még nem számít komoly, felnőtt embernek és a szülők még sokat törődnek a gyermekkel és gondoskodnak neveléséről. A Bár Micvá mindazonáltal megmarad avatóünnepnek és ha a gyermek nem is vált egészen nagykorúvá, a dáum mégis komoly esemény és forduló pontot jelent életében.

United Insurance Agencies Ltd.
Tel.-Aviv, Ahuzat Bait u. 3.
Az Union Insurance Society of Canton Ltd.
hivatalos megbízottja.
Szállítási biztosítás tengerentúlr.
Lloyd-kötvények

RÁDIÓ

6.50: Torna, 7: hírek, 7.15: klasszikus hangfelvételek, — 8: reggeli hangverseny (Abraham Vinkomirski tenorista hangfelvétel), 11: operaszíndarabok, 12: a hadsereg műsora (belföldi dalok, jazzmuzsika), 13.30: hírek, 13.45: a házasszony rovata, 14: angol hírek, 16.30: délutáni hangverseny (Rossini-Raspigi: A csodák boltja, Delibes: részletek a Coppeliából, Dvorzak: Salav rapszódia), 17.30: ifjúsági hangverseny, 18: hírek, 18.15: kamarazene Moshe Parness (hegedű), Wolfgang Alexander Sheeken (viola) és Cvi Warschauer (cselló) előadásában (Buccarini: Vonóshármas La-majorban, Ben chaim: Arje, Haydn: Divertimento Re-majorban), 18.45: munkásrovat, — 19: sakkrovat, 19.45: Tamach-részletek, 20: hírek, 20.15: zenei rovat, 21.15: Lucy Gilbert-Hamburger énekesnő hangversenye (Haendel, Brahms, Schubert és Ben-Chaim műveiből), — 21.45: jiddisnyelvű adás a galut részére, 22: angol hírek, — 22.15: héber hírek.

Egy év alatt 100 százalékkal emelkedett a haifai kikötő importforgalma

Luddra 497, Haifára 474 repülőgép érkezett az elmúlt évben

A közlekedésügyi minisztérium most tette közzé a zsidó állam repülőforgalmáról és kikötői áruforgalmáról szóló jelentését. Eszerint májusban 182 repülőgép érkezett az országba 3043 utassal, 17.635 kg poggyással és 6902 kg postával. Januártól májusig 971 repülőgép érkezett az országba, amelyeken 19.800 ember utazott, közülük 17.367 Luddon keresztül. A forgalom Ludd és Haifa repülőterén bonyolódott le. Luddon 105, Haifán 77 repülőgép szállt le májusban. Az érkezések száma Luddon 3001, Haifán 402 volt, míg az Izráelből elidülő utasok száma Luddon 1888, Haifán pedig 519. Az egész évben Luddra 497, Haifára pedig 474 repülőgép érkezett.

A kikötői forgalommal kapcsolatban a jelentés közli, hogy májusban az or-

szág kikötőiben 98.000 tonna árt raktak ki. A múlt év májusában a kirakott áru súlya 51.000 tonna volt. A legtöbb árut, 63.000 tonnát Haifán rakták ki s ezzel a haifai kikötő a múlt év májusával szemben százszázalékos forgalom emelkedést mutat, viszont ugyanakkor a múlt évvel szemben lényegesen csökkent az Izráelben berakott áruk súlya. Idén májusban 5000 tonnát raktak be, múlt év májusában 33.000-et. A tavalyi nagy számot az angol hadsereg távozása magyarázza. Az egész évben (júniusig) az országban kirakott 392.000 tonna áruból 306 ezret, tehát 77 százaléka Haifán raktak ki. — Ugyanezekben a hónapokban 171 ezer tonna áru hagyta el az országot, ennek 48 százaléka Haifán keresztül.

Megnyit a Kibuc Arci konferenciája

A megnyitó ülésen szóba került Zikim kibuc kizárt kommunista tagjainak az ügye is

Péntek este nyílt meg ünnepélyes keretek között a Bét-Sáán völgyében levő Tel-Amál kibucban a Somér Hácár kerethez tartozó Kibuc Arci konferenciája. A tel-amáli kibuc, amely a vidék egyik legremekesebb gazdaságának számít, nagy erőfeszítéseket tett, hogy a konferencia valamennyi vendégét kellőképpen fogadthassa. Az ünnepi megnyitón helyet foglaltak az emelvényen a végrehajtóbizottság tagjai, Barzilay, Izráel lengyelországi követe, Harzfeld, a Szochnut felelősségi osztályának vezetője, Abraham Slonky, a híres költő, Tabenkin és Cisling a mozgalom ideológusai és vezetői.

A konferenciát R. Weintraub nyitotta meg. Beszámolt a Kibuc Arci fejlődéséről és felvetette a klitával kapcsolatos problémákat.

— A kibuc mozgalom sejtjei — mondta Weintraub — megnöttek és kibővültek. A kibuc az országépítés és nemzetvédelem alapja. A kollektív gazdaságok nem beszéltek az alijja befogadásáról, hanem teljesen befogadták az új alijját. Még a kibucok legöregebb tagjai is összehúzódtak szobáikban, hogy helyet biztosítsanak az új alijjának.

Weintraub beszédének egy részét Zikim kibuc ügyének szentelte (az ügyről a múlt héten részletesen beszámolt az Uj Kelet) és a következőket mondta: Az ideológiai közösség alapjaira a mi kibuc sejtünknek és a kommunista párt ne próbálkozzék belső aknamunkával, mert semmi haszon nem fog ebből származni. A szórványok összegyűjtése és az

alijja befogadása terén nem ismerünk semmiféle kompromisszumot.

J. Cházán részletes és átfogó beszédben ismertette a kibuc mozgalom helyzetét az államban és rámutatott a mozgalom kötelességére, hogy a jövőben nagyszabású munkákat és új munkaterületeket hódítson meg a maga számára.

A szombat délelőtti ülésen jelentések hangzóttak el és ebből kiderült, hogy az elmúlt ötven év alatt a Kibuc Arci több mint 4000 új tagot fogadott be. A háboru elején 900 ember volt a különböző gárinokban (mezőgazdasági letelepülésre felkészülő csoportok) és most 1700 ember van a gárinokban. Ezek a fiatal csoportok szívesebben mennek önálló hitványvuttra, semminthogy lecsatlakozzanak a meglévő régi kibucokhoz, amelyek új erőkre vannak ráutalva. Vannak fiatal csoportok, amelyek kényszerűségből mennek önálló telepet felállítani — még mielőtt az egyéves hátsaraj befejezték volna. Ez az ifjúság nagyrészt az európai menekülttáborokból jön, ennek az ifjúságnak a megszervezése és helyes irányítása sok fáradságot és munkát igényel. A Szochnut nem járult hozzá ezideig a kibucok klitájához és az egész teher a telepek vállára hárul.

Az előadások nyomán megkezdődött az általános vita, amely szombaton egész nap tartott. Szombat este megszakították az ülést és Mizra kibuc műkedvelő-gárdája bemutatta Goldfaden „A két Kune Lemel” című drámáját.

Lassubbodott az alijja üteme

Juniusban a táborlakók száma elérte a 64 ezret

A Szochnut legutóbbi jelentése szerint május végén az olé-táborokban egyezer csecsemő és tízezer 6 éven aluli gyermek élt, ugyanakkor a gyermekgondozók száma 153-ra ugrott, ami azt jelenti, hogy hetven gyermekre mindössze egy gondozó jutott.

A jelentés hozzátesszi, hogy a gyermekgondozás legsúlyosabb problémája a szakavatott munkaerők hiánya. A képzett gyermekgondozók legnagyobb része nem hajlandó a Szochnut által ajánlott feltelemek mellett dolgozni. A Szochnut különösképpen most érzi a munkáshiányt, mert külön-külön konyhákat akar nyitni a 6 éves korig terjedő gyermekek számára.

A jelentésből kiderül, hogy a csecsemők tizhónapos korig csecsemőotthonban vannak, minden otthon 40–50 férőhellyel rendelkezik. Tiz hónap és 3 év közötti korban levő gyermekek intézetben vannak, ahol egész nap foglalkoznak velük és naponta háromszor ékezik nek. A három és hat év közötti gyermekek 6 órát töltenek a kisdudóvóban, ahol kézzel készített ételeket kapnak. A Szochnut 153 gyermekgondozója közül 96 csecsemőgondozónő, 13 foglalkozik hároméves korig terjedő gyermekekkel, 19 óvónő, 16 szakács és 9 más munkás.

Junius hó elején az alijja tempója lassabb lett és a Szochnut számadatai szerint a május 30. és június 11. közötti két hét alatt csak 6266 olé érkezett az országba. 2900 Ausztriából és Chesszlovákiából, 170 Romániából, 2000 más európai orszá-

gokból, 1095 Törökországból, 450 Tripolitániából és 55 Shanghajból. Az olé-táborok lakóinak száma június 11-én elérte a 63.960-at, ezenkívül 4800 új olé tartózkodott a saint-luxi átmenőtáborban.

Az átdolgozott sikun-terv

A Szochnut sikun-tervét az elmúlt napokban átdolgozták és bekapcsolták az általános kormánytervekbe. A Szochnut becslése szerint 1949 végéig további 150

ezer olé érkezésével lehet számolni, úgy, hogy számuk elérje a 212 ezret. Az olé 20 százaléka, vagyis 30 ezer lélek a tapasztalat szerint megoldja lakásproblémáját a Szochnut segítségével nélkül. Marad tehát 182 ezer lélek, akinek sikungondja 1949 év során a Szochnutra hárul. A már elkészített, vagy az elkészítés stádiumában levő sikun-tervek a következők: az Amidar-cég 16 ezer lakásépítést fog építeni, ebből 10 ezer betonlakás és hatezer svédországi faház. Ezenkívül felállít a Szochnut tízezer barakkot, amely ideiglenes megoldást fog nyújtani. Ezek a barakkok az eredetileg tervezett sátrak helyét építik. Egy-egy barakkalakás 200 fontba fog kerülni, úgyhogy az egész terv kereshetősége kétmillió fontot igényel. A terv finanszírozásában a kormány 400.000 fonttal vesz részt. A Szochnut tervbe vette 4000 elhagyott arab ház kitatarozásában 125 font az előirányzat. Ezeket a házak, amelyekbe eddig még nem költöztek be, főleg Jeruzsálemben, Száfedben, Tiberi-són és Bét Sáánban vannak. A Szochnut folyósítani fog 2000 sikunkölcsönt, magányos családoknak, egy-egy kölcsön nagysága 100 font körül fog mozogni. A Szochnut sikunosztálya az év folyamán felépít ezenkívül 2000 lakásépítést, ebből 1300 már építkezés alatt van, a többi 700-at a közeli hetekben kezdik építeni. Ez a 700 lakás 1949 végéig fog elkészülni, összesen tehát 34 ezer lakásépítést ölel fel a Szochnut 1949 évi sikun-terve. Ehhez járul még 60 betonblokk, amely összesen 10.000 lakásépítést foglal magában. Ezek a blokkok primitív kivitelűek, vakolatlanok. Egy-egy lakásépítés 300–350 fontba fog kerülni.

A blokkok építése és finanszírozása a kormány kezében van. A Szochnut és a kormány egyesített tervének keretén belül az év végéig 44.000 lakásépítést fognak építeni — 132.000 olé számra. Az év végén tehát 50.000 olé fog a táborokban maradni. A táborok befogadóképessége e pillanatban 67.000 lélek. Tekintettel arra, hogy az alijja-hullám fokozódik és az építkezést tempó nem tart leállt az alijjával, a Szochnut kénytelen a táborok befogadóképességét 90.000 férőhelyre kibővíteni.

A szociális esetek elhelyezése

A Szochnut részletes tervet dolgozott ki azoknak a szociális eseteknek az elhelyezésére, amelyek eddig az országba érkeztek, ugyancsak azok számára, akik a közeli két évben fognak Izráelbe érkezni. Ebbe a kategóriába tartozik az a 200 tudóbeteg, aki már megérkezett és 1800 tudóbeteg, aki uttrakészen áll, ötven elmebajos (további 650 vár alijjára), 50 gyógyíthatatlan beteg (450 vár alijjára) stb. Vannak még vakok, aggok és m-szociális esetek. Ezeket az embereket intézetekben kell elhelyezni és az intézetek felállítására 2 millió 660.000 font költséget igényel. A szociális esetek eliktartása évi 2.801.375 fontot igényel. A Szochnut nagy erőfeszítéseket tesz ezeknek a problémáknak a megoldására.

Állást kaphat

a jeruzsálemi Hachdu Oléj Hungária (Héneszichá Mary ucca 11. sz.) útján (hivatalos órák délután 4–6 között)

űveges, aranyműves, autószerelő, asztalos, prima konfekció varrónő, cukrászdai kiszolgálólány vagy asszony, este 7 óráig 12 óráig.

Állást keres

gépész-mérnök, lakatos, villanyszerelő, vízvezeték-szerelő, vasas-tergályos, bór-díszmves, angol-francia nyelvtanár-nő.

UJ KELET

KIADÓHIVATALA
TEL.-AVIV, SCHLESINGER U. 9
TELEFON: 29-98

Jaffai olvasóinkhoz!

Jaffai olvasóink régi kívánságát most teljesíthetjük: **elfogadunk JAFFÁN is előfizetéseket kora reggeli házhöz-kézbesítéssel.** Kérjük az érdekelteket, hogy pontos címüket, a lakóhely minél részletesebb leírásával, közöljék kiadóhivatalunkkal.

Soll Blum,

akinek helyét Roosevelt fia foglalta el az amerikai parlamentben

Mordehaj Danzis, a newyorki „Der Tog” e. jiddis napilap szerkesztője azt írja, hogy levelet kapott egy kongresszusi képviselőtől és a levélben a következő kitétel van: „Boldog vagyok, hogy az amerikai kongresszusban ma már minjennel imádkozhatunk, a zsidó képviselők száma egy kerek minjenn-re rug.” A kongresszusi minjennben sorba esett. Meghalt Soll Bloom, aki több mint 25 évén keresztül megszakítás nélkül tagja volt az amerikai kongresszusnak. Csak az elmúlt ősszel választották újra. Pedig akkor már 78 éves volt. Erdemes azt is megemlíteni, hogy a levélró képviselő (Szabat-nak hívják, lehet, hogy a név a sabbat szóból származik) szintén nem fiatal ember, a 82-ik életévét tapossa.

Soll Bloomot több ízben láttam a télen. Külsőleg furcsa benyomást tett. Alacsony volt, excentrikusan öltözködött, nem szemüveget, hanem mult századbeli cvikkert viselt. Azt hiszem a volt az egyetlen ember, aki ezt furcsa ómódi szemüveget viselte. Inkább öreg színésznek nézett ki, mint politikusnak. Valójában az ember a színészvilághoz és a politikai világhoz tartozott. Nemrégien jelent meg önéletrajza, terjedelmes könyv, amelyben részletesen elmondja pályafutását, élettörténetét, amely még amerikai fogalmak szerint sem nélkülözi az eredeit.

Soll Bloom egy Illinosállambeli kis városában, Peakingban született. Szülei Lengyelországból származtak és körülbelül 100 évvel ezelőtt vándoroltak Amerikába. A szülőknek nem sikerült az elhelyezkedés és Soll Bloom 9 éves korában kénytelen volt műhelybe menni dolgozni. Megtanulta a kefékötést és öreg korában is büszke volt arra, hogy ezt a szakmát nem felejtette el. A család San-Franciscóba költözött és a kicsi Soll az ottani kántor kórusában kezdett énekelni. 15 éves korában már színigazgató helyettes volt és azóta erős szálak kötötték a színházi világhoz. Verseket írt, nagy darabokat mutatott be, meggazdagodott, színházpalotákat épített, eladta azokat, új palotákat épített, lapkiadó lett, telkekkel spekulált és az évek során óriási vagyont gyűjtött össze. Amikor elérte 50-ik életévét, jó amerikai szokás szerint elhatározta, hogy visszavonul az üzleti élettől, de most újabb működési tereket választott magának: a politikát. Eszt az embert, aki színigazgatóval, verselével kezdte, bevezették az amerikai kongresszusba és idővel a külügyi bizottság elnöke lett. 26 évig ült a kongresszusban és Amerika külügyeire komoly hatást gyakorolt.

Soll Bloomnak nem volt akadémiai képzettsége, hiszen fiatal gyermekkorában pénzt kellett keresnie. Ennek ellenére nagyon sokat tudott. Szorgalmasan tanult, kitűnő koponyája volt és megvolt az a tulajdonsága, hogy el tudott mélyedni egy-egy problémában és fel fogja annak lényegét. Roosevelt sokra becsülte Soll Bloomot és ő szíveslelélekkel támogatta Amerika nagy elnökét. Zsidóságára büszke volt. Kezdetben ellenkezett a politikai cionizmussal, de állandóan azt mondta, hogy ő „vátik cionista”, mert már gyermekkorában garasokat dugott a Rabbi Meir Báár Hánész perse-lyekbe.

Soll Bloom különösképpen szerette a vallásos zsidókat, gyengéje volt a szakállas-pájeszos zsidó. Szívesen beszélt híthű, vallásos szüleiéről, különösképpen édesanyjáról. Szentimentális hangnemben beszélt az édesanyjáról, mint egy igazi drámai színész. Különös előszere-ttel beszélt a családi házból eltöltött sombatokról, édesanyja gyertyagyújtásáról, a kóseresség szabályairól, amelyek a házat dominálták. Ő maga azonban nem vigyázott a rituális szabályokra.

Született színész volt. Megjátszotta a szegény emigráns szülők gyermekének szerepét, akit nem tanítottak, de aki alapjában rengeteget tanult életében, nagyon sokat tudott és sok mindenhez értett. Az amerikai sajtó azt írta róla, hogy nagy része volt az 1947 november 29-iki történelmi UNO döntésben. Habár nem volt mindennapi értelemben vett cionista — azzal díszkedett, hogy ő „jobb cionista, mint dr. Wise vagy Rabbi Silver”. — Ők a cionisták — szokta mondani — állapot követelnek — én pedig „tách-leszt” akarok, a célj akarom, azt akarom, hogy tegyék lehetővé a zsidóknak, hogy Erec Jiszráelbe vándorolhassanak. Ez a köztünk levő különbség.

Visszont amikor szükség volt az ő támogatására, készséggel felkarolta a zsidó ügyet és mindent megtehetett annak érdekében, hogy létrejöjjön a zsidó állam

Rendezik a deportálásban elpusztult személyek holttanyilvánításának kérdését

A közvetlen hozzátartozók székhelyén illetékes bíróságoknak is joguk lesz holttanyilvánítási igazolványok kiállítására

Genf, (STA). Az UNESCU, az UNO szociális és kulturális szervezetének ad-hoc bizottsága rendkívüli fontosságu javaslatot terjesztett a deportálásban elpusztult holttanyilvánításának kérdésében. A bizottság azt fogja javasolni az UNESCU plénumának, hogy a hozzátartozók lakóhelyein lévő bíróságokon kívül olyan bírói hatóságoknak is legyen joguk holttanyilvánítási igazolványt kiadni, amelyek az áldozat utolsó tartózkodási helyén, tehát az egykori koncentrációs táborok helyén működnek. Ezenfelül joguk legyen az igazolvány kiadására azoknak

a bíróságoknak is, amelyek a hozzátartozók jelenleg lakóhelyein működnek, de csak az esetben, ha közvetlen hozzátartozókról van szó.

Az UNESCU bizottság elnöke Libanon svájci követe volt, tagjaiként pedig Brazília, Dánia, Franciaország, Lengyelország és az Egyesült Államok képviselői szerepeltek. A zsidó álláspontot a bizottság előtt a zsidó világkongresszus megbízottja, dr. P. R. Bienenfeld, az amerikai zsidó kongresszus részéről pedig M. Eisenberg ismertette.

„Hűségnyilatkozatot” kell tenniük a pesti zsidó hitközség cionista vezetőségi tagjainak

Lemondott a zsidó iskolák héber oktatási tanfelügyelője

Budapest, (STA). Vasárnap nyílt meg a pesti hitközség közgyűlése. A megnyitó ülésen Stöckler Lajos hitközségi elnök nagy beszédet tartott. Ennek során arról beszélt, hogy a „jósántából feloszlott” Magyar Cionista Szövetség részéről beválasztott tagok a hitközségi vezetőség egy harmadát képviselik.

Ezeknek a tagoknak új kötelezettségeket kell vállalniuk és nyilatkozatot kell tenniük, hogy a „hitközség vonalának megfelelően” fogják tevékenykedni.

A magyarországi zsidó szervezetek továbbra is együtt fognak működni a külföldi zsidó szervezetekkel, de nem olyan „gyűlölködő intézményekkel, amelyek az ellenség táborához csatlakoznak.”

Stöckler kijelentette, hogy változtatásokat kell bevinni a magyarországi zsidó ifjúság vallásos nevelésébe.

A magyarországi zsidóság teljes vallási szabadságnak örvend, mert az egyházak szabadságát az új magyar alkotmány biztosítja, de a magyarországi zsidóságnak a jövőben nagyobb pénzáldozatot kell hoznia, ha fenn akarja tartani vallási és rituális intézményeit.

Dr. Gellért Endre hitközségi tanfelügyelő, aki a zsidó iskolákban a héber oktatásért volt felelős, lemondott állásáról.

Gellért lemondásában annak jelét látják, hogy a hitközség be fogja szüntetni a héber nyelvoktatást Magyarországon.

Arab átszivárgók meggyilkoltak két csehszlovákiai olét

Egy katona is áldozatul esett az átszökött arab bandáknak — A hatóságok országsterte erélyes akcióit indítottak az átszivárgók kézrekerítésére

Arab átszivárgó bandák három zsidót gyilkoltak meg a szombatra virradó éjszaka. Az egyik áldozat katona, aki a Tel-Aviv és Jeruzsálem közötti úton esett el. A másik két áldozat Farkas Josajahu 40 éves és Grosz Aspr 26 éves csehszlovákiai olét, akik Zárnoaga elhagyott arab falu éjjeli őrök voltak. A gyilkosságot a reggeli órákban az a két éjjeli őr fedezte fel, aki a leváltásukra jött. Groszmann holtan, Farkast pedig súlyosan megsebesülve találták. A esések a tel-avivi Jarkon-kórházba szállították, ahol halála előtt a rendőrségnek részletes vallomást tett. Elmondta, hogy társával együtt pénteken este a Keren Kaj-jeme földjén levő kutakhoz indult, amelyeknek éjszakai őrzését június elszejn vették át. Éjjel 3 órakor négytagu arab bandát láttak közelükben. Megállásra szólította fel az arabokat, akik azonnal lövöldözni kezdtek. Groszmann több halálos lövést kapott és meghalt, ő pedig több helyen megsebesült. Az arabok Jav-ne felé menekültek el.

A rendőrség a gyilkosság helyén lónak való takarmánnyal telt két zsákokat, félzsák burgonyát, valamint villanyárammal telt két drótsóvény átvágására alkalmas szerszámot és egy arab ruhát talált. Farkas, aki három hónappal ezelőtt érkezett Csehszlovákiából, özvegyet és négy árvt hagyott maga után, Groszmann felesége és két lánya gyászolja. A rendőrség megállapította, hogy az arab banda a gyilkosságot megelőzően Ajanoj WIZO iskolájában járt és onnan lopta el a félzsák krumplit.

A hatóságok egyébként az ország egész területén széleskörű nyomozást vezet az arab átszivárgók kézrekerítésére. Nazaretben a rendőrség és a hadsereg átfésülte a várost. Az arab helyi hatóságok küldöttségileg jártak a katonai hatóságoknál és tiltakoztak a házkutatások ellen.

Sokoldalú, érdekes ember volt. Kevés hozzá hasonló ember van a világban.

A kongresszuson a fiatal Franklin Roosevelt, a nagy elnök fia foglalta el Soll Bloom helyét. A fiatal Roosevelt az izraeli építómunka hűségese barátja és észinté jóakarója a zsidó államnak.

A vasárnapra virradó éjjel Ramleh és Larun között egy zsidó rendőrjárat négy arab átszivárgót tartóztatott le.

A külügyminisztérium szóvivője vasárnap délben közölte, hogy a hatóságok folytatják a nyomozást a három gyilkosság ügyében. Arra a kérdésre, hogy a gyilkosságok befolyásolhatják-e a lausannei tárgyalásokat, a szóvivő így válaszolt: „Világos, hogy ezek az esetek nem lesznek hatás nélkül a konferenciára.”

Butorrendelése előtt

ne mullessza el arajánlatot kérni mintáim és munkám megtekintése mellett

ROTH asztalos üzem
HAIFA, Uj Merkáz, Saráh u. 16

Még az ország teljes meghódítása előtt megalakul az új kínai népkormány

A kommunista csapatok elfoglalták Csan Sa vasuti göcponot

Peking. — A kínai népköztársasági kormány előkészítésére alakult bizottság tegnap megkezdte munkáját. Mou Tze-Tung kommunista vezér a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a bizottság

az összes demokratikus pártok részvételével akarja megszervezni a kínai népköztársaság első kormányát.

A kormányban helyet kapnak a népbírségek és a külföldön élő kínaiak képviselői is. Arra a kérdésre, hogy mikor alakul meg az új kormány, Mou Tze-Tung kijelentette, hogy nem fogják megvárni, amíg az egész kínai szárazföldet elfoglalják a kommunista csapatok.

Mou Tze Tung egyuttal figyelmeztette a haladó szellemű közvéleményt, hogy az imperialista hatalmak nem fognak visszaradni az új rendszer elleni küzdelemtől, tengeri blokád, de még fegyveres beavatkozás révén sem. Az új kínai nép-

Élelmezési hírek

Tel-Avivban hétfőn azoknál a fűszereknél folytatják az élelmiszerjegyfüzetek kiosztását, akiknek nevei Tet, Jud és Kaf (T J és K) betűvel kezdődnek, kedden pedig a L és M kezdőbetűs fűszerkereskedőknél. A szétosztás reggel 9—1, délután fél 4—7 óra között történik.

Jeruzsálemben és Haifán a fűszertüzekben kifüggesztett felhívások közlik a jegyfüzetek kiosztásának módját.

Ezen Jehudán ma fejeződik be a jegyfüzetek kiosztásának a közszégháza épületében reggel 9—2 óra között.

Az élelmezési felügyelőség felszólítja a zöldségkereskedőket, hogy a 187, 188 és 236-os számú szelvényeket június 22-ig annál is inkább feltöltenül szolgáltatassák be, mert ellenkező esetben nem fogják megkapni az újabb adagokat. A szelvényeket a Lilienblum-utca 31 szám alatt délelőlt 9—2 között kell leadni.

A tel-aviv és délkerületi mézárásoknak a 92-es szelvényt, amelyre huszkonzervezt adtak ki, június 26-ig kell beszo-lgáltatniok.

Női szabászati tanfolyam
elsajátíthatja különféle ruhák, blúzok, szoknyák, kabát és kosztümök szabásmódját a legmodernebb szisz-téma szerint
Ziszovics, T. A. Lessing-u. 14.
Ugyanott férfi szabászati tanfolyam

Gabardin nadrág 4.950
Tiszta kamgarn nadrág
4.250
A hirdetés felmu-tatója 5 sztalék engedélyt kap.
M. PRESSLER

— A londoni Gresham tizezer font értékű államkötvényt vásárolt. A londoni Gresham életbiztosító intézet igazgatósága izraeli üzletével kapcsolatban elhatározta, hogy a díjtartalekéből 10 ezer fontot hadikölcsönkövetvényekbe fektet be Izraelben. Ezzel egyidejűleg a társaság azt is elhatározta, hogy az életágazatban bevezeti a háborús kockázati biztosítást is.

— Megnyílt a jaffai Dajani kórház gyermekosztálya. A közegészségügyi minisztérium rendeletére tegnap megnyitották a jaffai Dajani kórházban a gyermekosztályt, egyelőre 30 ágygal. A kormány ezenkívül a jellavivi Tanitók házában negyvenágyas ideiglenes gyermek-kórházat nyitott, amellyel az olétáborok legsürgősebb szükségleteit fedezik.

— Tüzriadalom Tivonban. A Haifa melletti Tivonban a Keret építési vállalat egyik alkalmazottja nagy riadalmat keltett, amikor a házak között elszáradt gázt égetni kezdte és a tűz hamarosan az egész községen végigfuott. Tivont órákon keresztül óriási füst borította, amely messzire ellátsozt. A helyi üzöltőfelszerelés elöteletennek bizonyult és Haifáról kellett segítségül hívni a üzöltőszert, amelynek többórás munkával sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni.

HIREK

5709 Szíván 23, hétfő
1949 június 20

A becsületes megtaláló

Spitzer Feri szabadkai oló nyomott lelki hangulatban, felzaklatott idegekkel ült az egyik tel-avivi kávéházban és bizonyára a tragikus szenvedésekkel tele közelmúlra és a meglehetősen bizonytalan jövőre gondolt. A zsebében összesen egy font volt. Az egész vagyona. Azt számolgatta magában, hogy ebből a pénzből mennyi ideig futja. Hogyan lehetne beosztani a legzsebeskedő pénzét? S mi lesz, ha ez az utolsó font is elfogy?

Mintha csak a szeszélyeskedő sors ellette volna legitimosabb gondolatait, Spitzer Feri szeme előtt felvillant a legközelebbi néhány nap gondtalan életének lehetősége. Az egyik félreéso helyiségben duzzadt pénztárca feküdt a földön. Lehajolt érte, felvette. A rekeszekből különböző iratok kerültek elő. Azután néhány zöldeskék bankjegy, Font-bankjegyek, összesen tíz darab. Szükség esetén fél hónapot ki lehet húzni belőle. Vajon kié lehet? — villant fel Spitzernek agyában. A választ a hivatalos papirokban találta meg. A pénztárca és a pénz Galatján Mordecháj tulajdona. Az iratokból az is kiderült, hogy leszerelt katoná vesztette el a pénztárcát.

Spitzer Feri alighanem súlyos lelki válságon ment át néhány pillanatig. Mit csináljon? Egyrészt senkinek úgy nincs szüksége erre a tíz fontra, mint neki. Másrészt — a becsület. A nevelés, amelyet otthon kapott, amelyet éveken át beléoltottak a szülői házban és az iskolában. Es visszaült a kávéházba, hogy megvárja, amíg jelentkezik valaki a pénzért.

Jelentkezett is. A leszerelt katoná már csak végső kétségbeesésében tért vissza a kávéházba, miután végigjárta az összes utcákat, ahol a pénztárcát elveszthette. Maga sem hitte, amikor egy ismeretlen fiatalember előlöt és szólanul átnyújtotta neki a pénztárcát, az iratokat és a pénzt. Spitzer Feri néhány meghatott köszönő szót kapott. S ez a néhány szó többet jelentett számára, mint a legközelebbi napok gondtalan élete, amelyet a talált pénz biztosított volna számára.

A történetét maga a boldog tulajdonos adta le a szerkesztőségünkben. Ezzel a karta nyilvánosan is kifejezésre juttatni halálját a becsületes megtaláló iránt.

Az amerikai filozófiai és tudományos akadémia tagjává választotta Weizmann államelnököt. Hivatalosan közlik: Dr. Weizmann Chaim államelnök néhány nappal ezelőtt értesítést kapott, hogy az amerikai filozófiai és tudományos akadémia külföldi tisztviselői tagjává választotta. Ezt a tudományos intézményt 1780-ban alapították és a világ egyik legjelentékenyebb akadémijának tekintik.

A varsói és a bukaresti kőve Shapira alijaminiszternél. A kormány sajtóirodája jelenti: Barzilay varsói és Reuven bukaresti követ tegnap kihallgatáson jelen meg Shapira alijaminiszternél, akinek jelentést tettek az alijja helyzetéről és jövőbeni kilátásairól Lengyelországból és Romániából.

Svájci rabbiszékhely hívdik meg Hódmezővásárhely volt rabbiját. Zürichből jelentik: A bieli hitközség legutóbbi közgyűlésén rabbijának választotta meg dr. M. Silberstein volt hódmezővásárhelyi fő rabbijt. Dr. Silberstein, aki 1944-ben a magyarországi zsidók bergen-belseni csoportjával érkezett Svájcba, a budapesti rabbi-szemináriumban végezte tanulmányait.

Bezárták a rison-lecioni pékségeket. A közlemezési hatóságok rendelkezése az összes rison-lecioni pékségeket egyheti időtartamra bezárták. Ez a rendelkezés megtorlás azokért a kihágásokért, amelyek a rison-lecioni pékek az utóbbi időben elkövettek. Így többek között nem ragasztották rá az egységes kenyérra az előírások bélyegét, péntek reggel 5 óra után is sütöttek kalácsot, sütöttek azokban az éjszakai órákban, amikor a fennálló rendelkezések szerint kenyereket sütni tilos, ugyancsak találtak raktáraikban nagymennyiségű lisztet, amely nem szerepel a raktárkönyvekben. A hatóságok megindították az eljárást a pékek ellen, ugyanakkor elrendelték a pékműhelyek bezárását. E hét során a tel-avivi „D'ganja” nevű kenyérgyár látja el a risoni lakosságot kenyérral.

Rajk László volt magyar külügyminiszter letartóztatásban van

Hir szerint trockizmussal és kémkedéssel vádolják a volt külügyminisztert és társait

Budapest. (—). Amikor az általános választások után a magyar kormány átalakult, mindenütt óriási feltűnést keltett, hogy Rajk László volt külügyminiszter kimaradt a kabinébl. Ezzel kapcsolatban már az első napokban mindenféle hírek kerültek forgalomba az addig nagy hatalmu Rajk László bukásának okairól és a volt külügyminiszter sorsával kapcsolatban. Egyes hírek úgy tudják, hogy Rajk Lászlót, aki súlyos konfliktusba keveredett a dolgozók pártjával, őrizetbe vették, de a hír valódiságát nem lehetett ellenőrizni.

Vasárnap délelőtt azután a magyar külügyminisztérium közleményt adott ki, amelyben bejelenti, hogy Rajk László volt külügyminiszter és Szőnyi Tibor, a dolgozók pártja pártmunkásainak felügyelő hatóságának volt elnöke, akik nemrég kémkedés vádjá miatt kizárják a

pártból, a vád következtében letartóztatásban van. Hasonlóképpen letartóztatták Jusztusz volt szocialista vezetőt is.

Rajk Lászlót és Szőnyit a dolgozók pártja június 15-ikén zárta ki tagjai sorából. A kizáró határozat szerint Rajk, Szőnyi és 18 bűntársuk „idegen imperialista hatalmak trockijista ügynökei és kémjei.” A határozat megállapítja, hogy a kizárt csoportnak egyetlen tagja sem földműves, vagy ipari munkás.

A Reuter értesülése szerint Rajk Lászlónak a kommunista pártból és a kormányból történő kizárása többek között annak tulajdonítható, hogy nem hajtott végre elég erőlyesen a Kominform által Jugoszlávia ellen elrendelt intézkedéseket. Rajkot állítólag azzal is vádolják, hogy a magyar külpolitikát Moszkvától függetlenül akarta folytatni.

A kereskedők és gyárosok tiltakoznak

azellen, hogy gyűléseiken a kormány képviselői jelen legyenek

Dr. Dov Jozsef közlemezési miniszter tegnap az újságírók előtt megcáfolta azt az ellene emelt vádat, hogy a takarékosági programmal meg akarja bönítani a kereskedelmet. Ez a vád különösen a bőr- és textilipar részéről hangzott el. A miniszter kijelentette, hogy szándékai világosak: arra törekszik, hogy a termelési és kereskedelmi ágakban a stand-cikkek termelése legyen a főcél, annak biztosítása mellett, hogy a cikkek tisztességes áron kerüljenek forgalomba.

Kereskedő és ipari körökben tiltakoztak az ellen, hogy a kormány képviselése magát az ipari és kereskedelmi szervezetek ülésén, de a miniszter szerint ezt az álláspontot nem tudják indokolni. A kormány ezzel az intézkedéssel az a szándéka, hogy központilag tudja irányítani a dolgokat és biztosítani tudja a fogyasztók érdekeit. A miniszter azt a véleményét fejezte ki, hogy ez az állás nem is szakmai körökből ered, hanem külső befolyás eredménye.

Külön engedélyhez kötik az élelmiszerek termelését, raktározását és eladását

A kormány sajtóirodája közli: A közlemezési minisztérium új rendeletet adott ki az élelmiszerekkel való kereskedéssel, tárolással és termeléssel kapcsolatban. A rendelet szerint az élelmiszerkereskedelem, termelés és tárolás minden ágában külön engedélyre van szükség. Tehát nemcsak a kereskedőnek, vagy gyárosnak hanem az étterem- és szállodatulajdonosoknak is engedélyt kell kérniük az élelmiszeri felügyelőségtől.

A rendelet szerint senki sem raktározhat el élelmiszert üzlethelyiségén kívül sehol, csak a felügyelőség külön engedélyével. A nagykereskedőknek be kell jelenteniük a raktárkészleteiket. A bejelentéseket az élelmiszeri felügyelőségnek erre a célra elkészített nyomatványokon kell benyújtani. A körleveleket a kereskedelmi és ipari szervezetek fogják tagjaik között szétosztani.

Állandó otthont létesítenek a katonák számára Tel Avivban

A katonatámogatásra alakult társadalmi bizottság új, nagyszabású terv megvalósítását határozta el. A bizottság abból az elgondolásból indult ki, hogy az állandó zsidó hadsereg katonái gyakran fogják felkérni szabadságuk alatt Tel-Avivot és ebből a célból állandó katonai otthont van Tel-Avivban szükség. Az akció lebonyolítására külön bizottságot neveztek ki, amelynek részéről Jochák Hoz, Cvi Lubjaniker, Z. Ruszoczi és M. Breinhaender az újságírók előtt ismertette a terv részleteit.

Elhatározták, hogy a jeruzsálemi YMCA épületéhez hasonló katonai otthont létesítenek Tel-Avivban, amelyben fedettuszoda, koncertterem, olvasóterem, szállodaszobák, sátozók lesznek. Az építkezés költsége 250.000 fontot fog kitenni. A bizottság úgy határozott, hogy ezt az összeget Izraelben gyűjti össze. Tel-Aviv városa és a Keren Kájijemei a Jarkon-körház mellett, a Jabotinszki és a Hábásán utcák sarkán 10 dunámnyi telket bocsátott az akció rendelkezésére, a pénzügyminisztérium pedig mentesíti a jövedelmi adók alól a gyűjtőakciót, amelynek díszelnökéget Ben Gurion miniszterelnök vállalta.

Az akció már meg is kezdődött és az első két adományozó, Tokafl városi tanácsos és Moshe Carasso ezer-ezer fonttal járultak hozzá a költségekhez. Az intézmény tevékenységét az egész országra kiterjeszti.

Bukarestben letartóztatták a romániai Mapam ké vezetőjét. Bukarestből jelentik: A bukaresti rendőrség június 9-ikén letartóztatta Hirsch Zoltánt, az Achdut Avodá volt romániai titkárát. Három nappal ezelőtt megelőzőleg letartóztatták Dascalu mérnököt is, a „Hamismar” cionista-szocialista párt egyik vezetőjét, volt román parlament képviselőt.

Megszűnítették a tulorázást a haisai kikötőben. A haisai kikötő vezetősége elhatározta, hogy a különböző kikötői szolgálatokban végrehajítja az árleszállítást. Ennek első lépése a tulorázás megszűntetése. Tulorázás helyett ezután ké számbanban fognak dolgozni.

A haisai Hitaohdut Oléj Hungária ezután is közli, hogy Grosz Gyula tagtárs benzinhajtó tevékenységét folyó hó közepétől dr. Holländer Pál folytatja. — Grosz hosszú éveken át, nehéz körülmények között, az egyesületi ügyek szeretetben lelkesen végezt munkáját. Kérjük tagjainkat, hogy dr. Holländer kellően támogassák fontos munkájában.

Megszökött a Hadasszából és otthagya újszülött gyermekét. Néhány nappal ezelőtt a szülési fájdalmak utolsó szakaszában lévő fiatal nő jelentkezt a tel-avivi Hadasszában. Azt állította, hogy Jeruzsálem bucharai negyedében lakik. Pár órára rá fiugyermeke szült. Egy nappal ezelőtt, hogy el kellett volna hagynia a kórházat, a fiatal anya megszökött és otthagya a gyermekét. Az általa megadott jeruzsálemi címen nem találták meg. Az ügyvel kapcsolatban a Hadassza-kórházban felelevenítették, hogy néhány hónappal ezelőtt hasonló eset történt. Egy vérhasúttal beszállított egyes gyermekét a szülei bennhagytak a kórházban és azóta sem jelentkeztek átvetelére. A gyermeket a város végül egy gyermekgondozóban helyezte el.

Nem engedik szabadon a Sueznél feltartóztatott két angol hajót. Kairóból jelentik: Az egyiptomi hatóságok még nem engedték utjára azt a két angol hajót, amelyet Port Saidban néhány nappal ezelőtt feltartóztattak. Az egyiptomi hatóságok közölték, hogy a két hajót addig nem engedik szabadon, amíg hivatalos okmányokkal nem igazolják, hogy az általuk szállított áru nem Izraelnek szól.

Verekezés dr. Jozsef és a Shelev-cég sofőrjei között. A közlemezési miniszter úgy intézkedett, hogy a Jeruzsálembé irányított élelmiszereket jeruzsálemi sofőrök szállítsák a tel-avivi kikötőből Jeruzsálemig. Dr. Jozsef miniszter véleménye szerint a Shelev-cégnek nincsen monopóliuma arra, hogy a tel-avivi kikötőből árut szállítson. Ugyanakkor a Szelel Bone vállalattal összeköttetésben álló Shelev-cég azt állítja, hogy multibeli munkássága alapján monopólium-jogot élvez ezekre a szállításokra. Az ügyet választott bíróság elé utalták, a sofőrök azonban nem várták be a választott bíróság döntését, hanem vasárnap reggel megakadályozták egymást a munkában. Ennek során súlyos verekezésre került a sor és néhány sofőr megsebesült.

Nők ünnepek a Szochnut előtt. Vasárnap reggel egy 30 nőből álló csoport tüntetett a Szochnut tel-avivi irodái előtt. A tüntetők — jemenita olék, akik a Szalame mellett Givat Geulában laknak. Kérték a Szochnutot, hogy egye lakhatóvá számukra a negyedet. E pillanatban nincs vizük (a legközelebbi víz felőrányra van a teleptől), nincsen összeköttetésük, nincsen élelmiszerekkük, azok kívül nincs a telepen sem óvoda, sem iskola. A Szochnut klijá-osztálya fogadta a tüntetőkből alakult delegációt és megígérték, hogy a vizellátást még e hét folyamán rendezni fogják.

Megállapodás jött létre a Hisztdru és a haisai petróleumfinomító között. A haisai petróleumfinomító igazgatósága és a Hisztdru között megállapodás jött létre, amely szerint a finomító munkásainak a fizetése egyenlő lesz a főbbi petróleumvállalatoknál alkalmazott munkások fizetésével. A vállalat Tripoliban székelő igazgatósága hozzájárult a megállapodáshoz.

Botrány a prágai érsek vasárnapi prédikációja miatt. Prágából jelentik: Beran katolikus érsek vasárnapi prédikációját, amelyet a cseh főváros egyik nagy templomában tartott, a hallgatóság megzavarta. Az érsek beszédében támadta a kormányt, mire a hallgatóság egy része tünténi kezdett a kormány mellett. Elettette Gottwald államelnököt és enekelni kezdte a nemzeti himnuszot. Az érsek beszédében egybőkn kijelentette, hogy nem hajlandó aláírni a meg egyezést a csehszlovák kormányval, amíg az egyház jogait nem biztosítják.

APRÓHIRDETÉSEK

GYERMEKKOCSI, új és használt, eladás, vétel, csere, javítás: T. A. Hasomer u. 6.

JAMBOR ELISEVA kölcsönkönyvtára, Tel-Aviv, Allenby 84. (az udvarban) új könyvszállítmány érkezett. Elsőrendű szórakoztató regények és háromszáz új detektívregény.

HAIFAI MEGBIZOTTUNK: Grünberger Arnold, Kioszk, Shapira u. 13. Telefon 2594.

TIVONBAN Kovács Moshe felvesz hirdetések az UJ KELET részére.

HAIFAN és **ACHUSAN** előfizetéseket házhozszállítással felvesz Grünberger Arnold, Schapira u. 13.

Nyomatott az UJ Kelet nyomdájában Tel Aviv, Rechov Schlesinger 9.